



Agendanr.: 6
Voorstelnr.: RB2015021
Onderwerp: Raadsvoorstel tot vaststelling van economische activiteiten in het algemeen belang als bedoeld in artikel 25h Mededingingswet
Programma: Programma 4 - sociale samenhang

Reden van agendering: ter besluitvorming

Aan de Raad,

Heerhugowaard, 10 maart 2015

Probleemstelling

Op 16 december 2014 heeft uw raad een besluit genomen in het kader van de Wet Markt en Overheid (RB2014137). Besloten is om het voornemen bekend te maken, om twee gemeentelijke activiteiten aan te wijzen als economische activiteiten die plaatsvinden in het algemeen belang, zoals bedoeld in artikel 25h Mededingingswet. Dat betrof de volgende activiteiten:

- het in gebruik geven, verhuur en exploitatie van sportaccommodaties en
- verhuur van maatschappelijk vastgoed.

Dit voornemen is gepubliceerd in het Heerhugowaards Nieuwsblad, waarbij belanghebbenden zijn uitgenodigd om gedurende vier weken hun zienswijze daarover kenbaar te maken. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt. Nu dient nog definitieve besluitvorming plaats te vinden.

Inleiding / bestuurlijke achtergrond

Per 1 juli 2014 moeten overheden, waaronder gemeenten, voldoen aan de Wet Markt en Overheid. Met deze wet is de Mededingingswet gewijzigd. Aan de Mededingingswet zijn nieuwe gedragsregels toegevoegd waar bestuursorganen zich aan moeten houden voor zover zij economische activiteiten verrichten. Met deze gedragsregels worden eventuele voordelen weggenomen die de overheid heeft ten opzichte van private marktpartijen. Een van de belangrijkste nieuwe regels die met deze wet is ingevoerd, is dat overheden, wanneer zij economische activiteiten uitvoeren, ten minste de integrale kostprijs moeten doorberekenen.

Gebleken is dat ook gemeente Heerhugowaard economische activiteiten uitvoert die onder de reikwijdte van de Wet Markt en Overheid vallen. Geconstateerd is dat strikte naleving van de nieuwe regels er toe zou leiden dat de betreffende diensten te duur zouden worden voor de doelgroep. Gelet op de negatieve maatschappelijke gevolgen die dat met zich meebrengt, is het wenselijk dat voor deze diensten een uitzondering wordt gemaakt.

Oplossingsrichtingen

Overheden hebben de vrijheid om te bepalen dat de nieuwe regel inzake integrale kosten-doorberekening voor bepaalde activiteiten niet geldt, namelijk wanneer het algemeen belang dat noodzakelijk maakt. Nadat zo'n besluit goed gemotiveerd is genomen, kan de gemeente deze diensten onder de kostprijs blijven aanbieden aan de doelgroep.

Uw raad heeft in dat kader reeds een besluit genomen op 16 december 2014. Nu er geen zienswijzen zijn ingediend door belanghebbenden, kan nu een definitief besluit worden genomen. Er is geen aanleiding om af te wijken van het eerder genomen conceptbesluit.

Motivering voor het besluit

1. Verhuur van maatschappelijk vastgoed

Het gaat bij de verhuur van maatschappelijk vastgoed met name om de verhuur van accommodaties aan maatschappelijke, culturele, creatieve instellingen, stichtingen/verenigingen, vrijwilligersorganisaties en dergelijke. Bij deze organisaties staat het maatschappelijk doel voorop en is er geen sprake van winstoogmerk. Het in rekening brengen van de volledige integrale kostprijs zal er toe leiden dat dergelijke organisaties hogere kosten krijgen en zo hun maatschappelijke, culturele, creatieve activiteiten door hun beperkte financiële armslag niet of niet volledig meer kunnen uitvoeren.

Met name in het Sociaal Domein is het hebben van voldoende maatschappelijk vastgoed, verspreid over Heerhugowaard, noodzakelijk. Activiteiten binnen die accommodaties zijn gericht op laagdrempelige ontmoeting, participatie en het vergroten van de zelfredzaamheid. Veelal is ook sprake van gebruik van een accommodatie door meerdere organisaties, waardoor er eerder sprake is van een gezamenlijk aanbod van activiteiten gericht op wonen, werken en zorg in de directe omgeving.

In aanvulling op het voorgaande is het ook van algemeen belang dat op een centrale plek een voorziening wordt gecreëerd waar inwoners van de gemeente laagdrempelig toegang hebben tot cultuureducatieve activiteiten. Zij vormt als voorziening een belangrijke basis in de sociale culturele educatieve infrastructuur. Een basisvoorziening die voor iedereen toegankelijk is en een belangrijke bijdrage levert aan de vorming en talentontwikkeling van het individu en de leefbaarheid in onze gemeente. Het hebben en in stand houden van een dergelijke voorziening is zonder gemeentelijke bijdrage niet mogelijk.

Hoewel het streven enigszins gericht is om de gemaakte kosten door te rekenen in de huurprijzen, is dit echter lang niet altijd te realiseren. Private ondernemers bieden ook vastgoed aan, echter niet tegen tarieven die voor genoemde partijen acceptabel zijn. Het belang dat instellingen hebben op het maatschappelijke, culturele en creatieve vlak voor de beleving van een stad en de samenleving, weegt zwaarder dan het commerciële belang dat partijen op de vastgoedmarkt hebben bij een integrale kostendoorberekening door onze gemeente.

2. In gebruik geven, verhuur en exploitatie gemeentelijke sportaccommodaties

Sport heeft grote positieve maatschappelijke effecten. Sport draagt onder andere bij aan de sociale samenhang, gezondheid en participatie. De aanwezigheid van voldoende en geschikte sportaccommodaties is nodig om deze thema's uit het gemeentelijk beleid op een goede manier uit voeren. Indien kostendekkende tarieven voor de sportaccommodaties in rekening worden gebracht, zou dit leiden tot een forse verhoging van de gebruikstarieven van deze accommodaties en wordt sport niet meer betaalbaar voor iedereen. Dit is in strijd met het huidige sportbeleid.

Het laagdrempelig in gebruik geven van sportaccommodaties en – voorzieningen en stimuleren van sportactiviteiten wordt in dat kader juist bevorderd zodat burgers voldoende bewegen en participeren in sportoefening. Daarmee draagt sport bij aan een gezonde leefstijl en bevordert het de volksgezondheid binnen de gemeente. Sport als middel sterkt jong en oud om door deelname zich te ontwikkelen tot krachtige zelfredzame inwoners. Ook de verenigingen spelen een belangrijke rol in de sociale basisinfrastructuur. Zij vormen een onmisbaar platform waar van oudsher een sterk beroep wordt gedaan op de eigen kracht van burger en de samenkracht. De hoogte van de gebruikerstarieven en entreetarieven mag deze participatie danwel een vitale infrastructuur niet in de weg staan. In het gemeentelijk sportbeleid is vastgesteld dat sport en bewegen voor iedereen toegankelijk dient te zijn en dat deelname aan sportbeoefening van jeugd/jongeren, ouderen en speciale doelgroepen juist gestimuleerd dient te worden.

Het algemeen belang van een goed toegankelijke sportinfrastructuur werd eerder in 2012 (RB2012024) door de raad bekrachtigd door bewust te kiezen om de regie over de gemeentelijke sportaccommodaties nadrukkelijk ter hand te nemen en deze BTW-belast te exploiteren. De gemeente wenst sportaccommodaties van een hoogwaardig niveau te behouden en deze beschikbaar te stellen tegen uniforme, relatief lage gebruikstarieven. In het vervolg hierop heeft eind 2012 (RB2012152) ook de tijdelijke bestuurlijke overdracht van de Stichting Binnensportaccommodaties Heerhugowaard plaatsgevonden.

De sportaccommodaties, waaronder zwembad, gymzalen en sporthallen, zijn van groot maatschappelijk belang. Het is algemeen bekend dat de exploitatie van dergelijke accommodaties in de huidige opzet niet rendabel zijn. Het in standhouden van dergelijk accommodaties kan niet zonder substantiële gemeentelijke bijdrage. De marktwerking doet in dit kader afbreuk aan de maatschappelijke waarde van de sport wat ook rechtvaardigt dat door de gemeente de integrale kosten niet worden doorberekend. De belangen van de burgers en de sportverenigingen wegen zwaarder dan de eventuele belangen van en de nadelige gevolgen voor de marktpartijen c.q. private ondernemers.

De ontvlechting en bundeling van de uitvoeringsactiviteit beheer en exploitatie van de binnen- en buitensportaccommodaties en ook de inzet van sportstimulering in een nieuwe entiteit is een voornemen dat destijds ook genoemd werd en waarover u binnenkort een voorstel voor tegemoet kunt zien. In een afzonderlijk raadsvoorstel zal de gewenste vorm van een overheid nv voor het brede product sport aan de raad worden voorgelegd. Bij een overheidsbedrijf moet de gemeente beleidsbeslissende invloed hebben door bijvoorbeeld aandelenbezit of benoeming van bestuursleden. Bij de uitwerking van de overheid nv sport zal ook nadrukkelijk rekening gehouden worden met het voldoen aan de eisen van de Wet markt en overheid.

Juridische gevolgen:

Het juridische gevolg is dat de gemeente niet langer gebonden is aan de regels van de Wet Markt en Overheid bij het uitvoeren van de economische activiteiten 'in gebruik geven, verhuur en exploitatie van sportaccommodaties' en 'verhuur van maatschappelijk vastgoed'.

Financiële gevolgen:

Dit voorstel is een bevestiging van het huidige beleid en heeft geen financiële gevolgen.

Communicatie:

Het besluit zal bekend worden gemaakt in het Heerhugowaards Nieuwsblad.

Monitoring/Evaluatie

Op dit moment is niet altijd even duidelijk welke gemeentelijke taken moeten worden aangemerkt als een economische activiteit in de zin van de Wet Markt en Overheid. De Autoriteit Consument en Markt (voorheen NMa) is onlangs gestart met het uitoefenen van haar toezichthoudende taak op dit gebied. Jurisprudentie die daaruit voortvloeit zal er mogelijk toe leiden dat in een later stadium meer gemeentelijke activiteiten, die nu nog niet als economische activiteit worden (h)erkend, toch als zodanig moeten worden aangemerkt. Ten aanzien van de in dit raadsvoorstel genoemde activiteiten is door de ACM uitdrukkelijk erkend dat de Wet Markt en Overheid wel een rol speelt. Ook is ten aanzien van deze activiteiten duidelijk dat een uitzondering gerechtvaardigd is. We volgen dit nauwlettend en gaan ervan uit dat in de toekomst de raad meer voorstellen tegemoet kan zien in het kader van de Wet Markt en Overheid. Dit geldt ten eerste voor nieuw door de gemeente op te pakken economische activiteiten. Echter, ook bestaande activiteiten worden nader onderzocht en zodra helder aan u voorgelegd.

Samenvatting

Op grond van de Wet Markt en Overheid moet de gemeente bij de uitvoering van economische activiteiten ten minste de integrale kostprijs doorberekenen. De raad heeft echter de mogelijkheid om te bepalen dat deze regel voor bepaalde activiteiten niet behoort te gelden, namelijk wanneer het algemeen belang dat noodzakelijk maakt. In dat kader heeft de raad op 16 december 2014 (RB2014137 en BW14-0544) besloten om haar voornemen bekend te maken, om twee gemeentelijke

activiteiten aan te wijzen als economische activiteiten die plaatsvinden in het algemeen belang, zoals bedoeld in artikel 25h Mededingingswet. Te weten 'het in gebruik geven, verhuur en exploitatie van sportaccommodaties' en 'verhuur van maatschappelijk vastgoed'. Dit voornemen is gepubliceerd in het Heerhugowaards Nieuwsblad, waarbij belanghebbenden zijn uitgenodigd om gedurende vier weken hun zienswijze daarover kenbaar te maken. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt. Nu is het nodig dat de raad een definitief besluit neemt.

Voorstel / besluit:

De gemeentelijke activiteiten 'in gebruik geven, verhuur en exploitatie van sportaccommodaties' en 'verhuur van maatschappelijk vastgoed' definitief vast te stellen als activiteiten die plaatsvinden in het algemeen belang als bedoeld in artikel 25h Mededingingswet, een en ander conform bijgaand raadsbesluit.

Bijlagenr.	Titel/Onderwerp
INT14- 2242	Nadere toelichting op de Wet Markt en Overheid

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,

de secretaris,

de burgemeester,

Advies commissie Middelen d.d. 30 maart 2015

RB2015021 Raadsvoorstel tot vaststelling van economische activiteiten in het algemeen belang als bedoeld in artikel 25h Mededingingswet :

Akkoordstuk



Voor	Allen
Tegen	

Nr.: RB2015021

de Raad van de gemeente Heerhugowaard;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 10 maart 2015;

gelet op het advies van de commissie Middelen d.d. 30 maart 2015;

gelet op artikel 25h lid 5 en 6 van de Mededingingswet en artikel 2 lid 1 Inspraakverordening;

b e s l u i t

de gemeentelijke activiteiten 'in gebruik geven, verhuur en exploitatie van sportaccommodaties' en 'verhuur van maatschappelijk vastgoed' vast te stellen als activiteiten die plaatsvinden in het algemeen belang.

Heerhugowaard, 28 april 2015

De Raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

